

BR.01.0012.1.15.26/2016

Protokół Nr 26/16

**z posiedzenia wyjazdowego Komisji Promocji i Turystyki Rady Miasta Krakowa
odbytego 14 kwietnia 2016 r.**

w obiekcie Muzeum PRL-u, os. Centrum E1

31 – 934 Kraków

W posiedzeniu, któremu przewodniczył Aleksander Miszański, udział wzięli Członkowie Komisji wg listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Komisji Aleksander Miszański o godz. 15.00 otworzył posiedzenie Komisji i po powitaniu Członków Komisji oraz Gości stwierdził quorum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

Komisja przyjęła porządek bez uwag.

Porządek posiedzenia:

1. *Otwarcie posiedzenia.*

2. *Turystyka militarna.*

Schrony w Nowej Hucie – Muzeum PRL.

3. *Sprawy bieżące.*

4. *Oświadczenia i komunikaty.*

5. *Zamknięcie posiedzenia.*

Ad.2.

Turystyka militarna.

Schrony w Nowej Hucie – Muzeum PRL.

Zastępca Dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Jacek Salwiński przedstawił prezentację multimedialną – Schrony w Nowej Hucie – działania podejmowane w latach 2015 – 2016.

- Na początku 2015 r., decyzją prezydenta Jacka Majchrowskiego (nawiązującą do poprawki budżetowej radnego Tomasza Urynowicza), **Muzeum PRL-u otrzymało zadanie podjęcia wstępnych prac na rzecz trasy turystycznej po nowohuckich schronach.**
- W pierwszej połowie 2015 roku przeprowadzono niezbędne do udostępnienia zwiedzającym prace adaptacyjne w jednym ze schronów znajdujących się pod budynkiem Muzeum PRL-u (dawne kino Światowid). Obejmowały one **prace remontowe, przywracające schronowi jego oryginalny wygląd i wyposażenie oraz zabezpieczające**, dzięki którym możliwe stało się udostępnianie od czerwca 2015 r. schronu turystom.
- **We wrześniu 2015 r. otwarto w schronie oraz w prowadzących do niego korytarzach wystawę „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie”**, przygotowaną we współpracy z Małopolskim Stowarzyszeniem Miłośników Historii „Rawelin”. Ekspozycja udostępnia zwiedzającym podziemia Światowida, schrony mieszczące się w tym budynku, ale także wprowadza do historii zimnej wojny, a na tym tle ukazuje ważne wątki życia codziennego w PRL-u (propaganda, mechanizmy indoktrynacji, funkcjonowanie obrony cywilnej). Autorami scenariusza wystawy są Zbigniew Semik (Muzeum PRL-u) i Tomasz Mierzwa (Rawelin).

Wystawę „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie” obejrzało dotychczas około 10 000 osób.

Wydawnictwo i trasa spacerowa.

- Wystawie towarzyszy **bogato ilustrowane wydawnictwo pod tym samym tytułem.** W przystępnej, popularyzatorskiej formie zaprezentowano w nim wszystkie najważniejsze zagadnienia poruszone na wystawie.
- Podczas prac nad ekspozycją **wytyczono też niewielką trasą spacerową po Nowej Hucie** – szlakiem znajdujących się na powierzchni ziemi elementów systemu ochronnego (czerpnie powietrza, wyjścia ewakuacyjne, Wieżowy Punkt Obserwacyjny). Mapa tej trasy zamyka ekspozycję, znalazła się także w wydawnictwie – jest zaproszeniem do samodzielnego wędrowania po dzielnicy i poznawania jej historii.
- **Zgodnie z zaleceniem władz miasta Muzeum PRL-u zleciło także wykonanie studium uwarunkowań do planowanej trasy turystycznej po schronach w Nowej Hucie.** W otwartym konkursie wyłoniono firmę Pro Eko Dom ze Zgorzelca, która przygotowała studium. Nadzorowano realizację opracowania, zorganizowano też w grudniu jego publiczną prezentację, podczas której główny twórca studium arch. Radosław Żubrycki poddał pod publiczną dyskusję wyniki prac swojego zespołu i zaproponowane rozwiązania.

- **Autorzy opracowania zaproponowali trzy alternatywne rozwiązania:**
Pierwsza wersja zakładała stworzenie tradycyjnej trasy łączącej kilka obiektów na terenie dzielnicy (wśród potencjalnych lokalizacji wymieniano m.in.: schron pod budynkiem „S” kombinatu, schron pod szpitalem Żeromskiego, schron pod Muzeum PRL-u, czy schron pod Teatrem Ludowym) – opowieść o schronach i zimnej wojnie zostałaby wówczas podzielona na kilka części, a turyści wędrowaliby samodzielnie lub byli przewożeni pomiędzy obiektami.
- Druga wersja obejmowała stworzenie trasy składającej się z kilku niezależnych obiektów, z których każdy miałby osobną ofertę, a turysta decydowałby samodzielnie, czy chce odwiedzić jeden, czy więcej z nich.
- Trzecia wersja to utworzenie rodzaju muzeum schronów, połączonego z prezentacją najnowszych technologii w dziedzinie ochrony ludności, w oparciu o schron awaryjnego zarządzania kombinatem znajdujący się pod budynkiem „S”. Dzięki prezentacji multimedialnej można byłoby także zajrzeć do kilku innych schronów, na co dzień nie udostępnianych.

Trasa turystyczna czy Muzeum Schronów?

- **Twórcy opracowania rekomendowali trzecie rozwiązanie (muzeum stworzone w oparciu o schron pod budynkiem „S” centrum administracyjnego kombinatu),** podkreślając że choć byłoby ono najdroższe w fazie realizacji, to koszty jego utrzymania byłyby mniejsze niż w przypadku kilku rozproszonych obiektów, mogłoby też przyciągnąć większą liczbę turystów.
- Podczas dyskusji towarzyszącej prezentacji opracowania pojawiły się jednak poważne wątpliwości, **czy budowa muzeum schronów w dawnych budynkach administracyjnych kombinatu da ożywczy impuls najstarszej części Nowej Huty,** co było założeniem pomysłodawców utworzenia trasy. Pojawiły się obawy, że turyści przyjechaliby na kombinat, obejrzeliby wystawę, a następnie omijając najstarszą część Nowej Huty lub tylko przejeżdżając przez nią, udali się do Wieliczki, Oświęcimia czy ścisłego centrum Krakowa.
- **Suma wydatków 2015 r.: 301.854 zł.**

Działania Muzeum PRL-u podejmowane w 2016 r. – studium wykonalności.

- W 2016 r. Muzeum PRL-u otrzymało zadanie przygotowania studium wykonalności trasy turystycznej po schronach Nowej Huty. Zadanie to podzielono na dwa etapy.
- Pierwszy – realizowany obecnie - obejmuje wytyczenie dwóch alternatywnych przebiegów trasy oraz opracowanie dla nich scenariuszy i projektów. W otwartym konkursie wybrano zespół, którym kieruje dr Łukasz Sarnat. Ostateczne efekty tej części prac poznamy do końca sierpnia. Wówczas też – w konsultacji z władzami miasta oraz pomysłodawcami projektu – wybrana zostanie wersja trasy, dla której sporządzone zostanie studium wykonalności (prace nad nim rozpoczną się wcześniej, a oba zespoły będą ze sobą współpracowały; otwarty konkurs w sprawie studium wykonalności zostanie przeprowadzony w maju).

Studium wykonalności dla trasy turystycznej po nowohuckich schronach ma być gotowe do końca października.

- Równoległe z pracami nad studium Muzeum PRL-u realizuje działania promujące tematykę schronów nowohuckich.
- Cały czas **udostępniana jest wystawa „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie”**ekspozycja ma charakter półstały, będzie czynna do momentu podjęcia w budynku prac remontowych związanych z przystosowaniem dawnego kina na potrzeby Muzeum PRL-u.
- Odbywające się w cyklu comiesięcznym wydarzenia towarzyszące mają różnorodne formy: są to **połączone z wykładami pokazy filmów instruktażowo-propagandowych Obrony Cywilnej, oprowadzania kuratorskie po wystawy, a także spacer (piesze i rowerowe) po Nowej Hucie** szlakiem budownictwa obronnego, połączone ze zwiedzaniem wystawy.
- **Tematyka schronowa pojawia się też w programie wydarzeń specjalnych, wpisanych w kalendarz krakowskiego życia kulturalnego**, takich jak: Noc Muzeów, Zajrzyj do Huty, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich i obejmuje równoczesne zwiedzanie wystawy i schronu pod Muzeum PRL-u oraz innych obiektów tego typu na terenie dzielnicy - podczas zbliżającej się Nocy Muzeów będzie to schron pod budynkiem „S” centrum administracyjnego nowohuckiego kombinatu.
- W przestrzeni wystawy „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie” realizowane są również **lekcje muzealne dla gimnazjów i liceów**, poświęcone historii PRL-u i propagandzie.
- Równocześnie **trwają prace nad utworzeniem strony internetowej poświęconej schronom pod Nową Hutą**. Jej bazą merytoryczną jest wystawa „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie”, na stronie znajdują się też informacje aktualnościowe, poświęcone kolejnym etapom prac nad tworzeniem trasy, prezentacje fotograficzne i filmowe. Jej uruchomienie planowane jest w okresie letnim.

Następnie Członkowie Komisji Promocji i Turystyki Rady Miasta Krakowa udali się na zwiedzanie wystawy „**Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie**”, znajdującej się pod budynkiem Muzeum PRL-u (dawne kino Światowid).

Po jej obejrzeniu udali się na zwiedzanie schronów znajdujących się pod Centrum Administracyjnym Huty im. Sendzimira.

Ad.3.

Sprawy bieżące.

Brak spraw bieżących

Ad.4.5.

Oświadczenia i komunikaty.

Nie zgłoszono oświadczeń i komunikatów.

Wobec zrealizowania porządku obrad, Przewodniczący Komisji Aleksander Miszański o godz. 18.30 zamknął posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji

Aleksander Miszański

Protokołował:
Paweł Droźniak